

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๕/๑๒๒๗

วค. ๑๖๓
วันที่ ๑๙ ธค-๖๐
เวลา ๑๕:๑๕ น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส24116 ส.ร.ด.๓
รับที่ : ๘7193/60 กต
วันที่ : 29 พ.ค 60 เวลา : 15:03

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทำที่ไทยและแถลงข่าวร่วมสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแถลงข่าวร่วม (Draft Joint Press Statement) สำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ทำที่ไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น (Thailand - Japan High Level Joint Commission: HLJC) ครั้งที่ ๓ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) จะเป็นประธานร่วมกับเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น ในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ กรุงโตเกียว พร้อมร่างแถลงข่าวร่วม (Draft Joint Press Statement) ของการประชุมดังกล่าว มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ปราบกฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และนายโยะชิฮิเดะ สึเกะ (Mr. Yoshihide Suga) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้ลงนาม Memorandum of Intent between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of Japan on High Level Joint Commission เพื่อจัดตั้งกลไกคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น (HLJC) และในวันเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายได้ประชุม HLJC ครั้งที่ ๑ ณ กรุงโตเกียว ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุม HLJC ครั้งที่ ๒ โดยมีนายวิระศักดิ์ พุทธะกุล ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี (ตำแหน่งในขณะนั้น) เป็นประธานร่วมกับนายฮิโระโตะ อิชิมิ (Mr. Hiroto Izumi) ที่ปรึกษาพิเศษนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ ในการประชุม HLJC ครั้งที่ ๑ สองฝ่ายได้หารือเกี่ยวกับเรื่องระบบราง การส่งเสริมการลงทุนในไทย (โดยเฉพาะนโยบายคลัสเตอร์) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (TPP) ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการท่องเที่ยว และการพัฒนาบุคลากรในลุ่มน้ำโขง (กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอผลการประชุมให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘)

/ ๑.๓.๒ ในการประชุม ...

๑.๓.๒ ในการประชุม HLJC ครั้งที่ ๒ สองฝ่ายได้หารือเรื่อง (๑) การลงทุน ฝ่ายไทย เชิญชวนให้ญี่ปุ่นลงทุนใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้นโยบาย First S-Curve / New S-Curve รวมทั้งในพื้นที่ EEC (๒) ระบบราง ฝ่ายไทยขอให้ญี่ปุ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณในการใช้รางเฉพาะสำหรับรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ และขอให้ฝ่ายญี่ปุ่นเร่งการศึกษาโครงการรถไฟขนส่งสินค้าเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) รวมทั้งเน้นย้ำความสำคัญของเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) (๓) โครงสร้างพื้นฐาน ฝ่ายญี่ปุ่นแสดงความพร้อมที่จะช่วยพัฒนาสถานีอ้างอิงและปรับข้อมูลดาวเทียมนำทาง (Continuously Operating Reference Station: CORS) ของไทย และ (๔) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฝ่ายญี่ปุ่นเสนอ Thailand – Japan Industrial Human Resources Development Cooperation Initiative ช่วยพัฒนาบุคลากรด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาของไทยในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอผลการประชุมให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีรับทราบและมอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามผลการประชุมดังกล่าวต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่จะมีการประชุม HLJC ครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่กรุงโตเกียว โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นเป็นประธานร่วม และจะมีรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจของทั้งสองฝ่ายเข้าร่วมด้วย การประชุมดังกล่าวจึงเป็นเวทีการประชุมระดับสูงที่จะกำหนดทิศทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในระยะต่อไป โดยฝ่ายไทยเสนอให้มีร่างแถลงข่าวร่วมเพื่อบันทึกผลการหารือที่สำคัญ และเห็นว่า เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ ร่างแถลงข่าวร่วมข้างต้นไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องจะเดินทางเยือนญี่ปุ่นระหว่าง ๔ - ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยในขณะนี้ ทั้งสองฝ่ายอยู่ระหว่างจัดทำร่างแถลงข่าวร่วม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบทำที่ไทยในแต่ละประเด็นโดยด่วน เพื่อให้ไทยสามารถใช้เป็นเวทีประกอบการประชุมกับฝ่ายญี่ปุ่น

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรเสนอทำที่ไทยสำหรับการประชุม HLJC ครั้งที่ ๓ ดังนี้

(๑) ความร่วมมือในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ฝ่ายไทยประสงค์ให้ญี่ปุ่นเป็นหุ้นส่วนหลักในการพัฒนา EEC และช่วยส่งเสริมการตระหนักรู้ในหมู่นักลงทุนญี่ปุ่นเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของ EEC ในขณะที่ฝ่ายญี่ปุ่นต้องการให้ไทยแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคด้านการลงทุนใน EEC ให้แก่นักธุรกิจญี่ปุ่น ทั้งนี้ ในห้วงการประชุม กระทรวงอุตสาหกรรมของไทยและกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมญี่ปุ่นจะลงนามบันทึกแสดงเจตจำนงด้านความร่วมมือเพื่อพัฒนา EEC (ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมจะเสนอคณะรัฐมนตรีแยกมา)

(๒) ความร่วมมือด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สองฝ่ายเห็นพ้องที่จะเสริมสร้างความร่วมมือไทย – ญี่ปุ่นด้าน SMEs เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและประสบการณ์ของ SMEs ญี่ปุ่นมาสู่ SMEs ของไทย โดยเน้นรายสาขาที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย เช่น เครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์สำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น ทั้งนี้ ในห้วงการประชุม กระทรวงอุตสาหกรรมของไทยและองค์การ

ส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO) จะลงนามบันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือเรื่องนี้ (ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมจะเสนอคณะรัฐมนตรีแยกมา)

(๓) แผนแม่บทเพื่อพัฒนาประเทศ CLMVT สองฝ่ายเห็นพ้องว่าอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงคือเครื่องจักรสำคัญของอาเซียนและเอเชีย แต่ยังมี ความแตกต่างด้านการพัฒนา ในโอกาสที่ฝ่ายไทยจะเป็นประธานกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ จึงจะจัดทำแผนแม่บท ACMECS Master Plan เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่อนุภูมิภาค โดยเชิญชวนให้ญี่ปุ่นมีบทบาทในการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

(๔) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฝ่ายญี่ปุ่น ได้เสนอข้อริเริ่ม “Thailand – Japan Industrial Human Resources Development Initiative” เพื่อช่วยพัฒนาบุคลากรด้านเทคนิคในอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย ประกอบด้วย การนำบุคลากรด้านวิศวกรรมของไทยไปฝึกอบรมที่ญี่ปุ่น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของฝ่ายไทยที่มุ่งพัฒนาบุคลากรด้านเทคนิค และอาชีวศึกษาของไทย ให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับของญี่ปุ่นและมีศักยภาพพร้อมก้าวไปสู่ยุค Thailand 4.0 และพร้อมรองรับการลงทุนของภาคเอกชนญี่ปุ่นในไทย ทั้งนี้ ในห้วงการประชุม กระทรวงการต่างประเทศของสองฝ่ายจะลงนามบันทึกความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคอุตสาหกรรมของไทยและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอคณะรัฐมนตรีแยกมา)

(๕) การพัฒนาระบบรางในไทย สองฝ่ายจะประเมินถึงความคืบหน้าของความร่วมมือด้านระบบราง โดยเฉพาะโครงการรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ ซึ่งจะใช้เทคโนโลยีจีนคันเซ็นของญี่ปุ่น การใช้เทคโนโลยีระบบรางของญี่ปุ่นในการพัฒนารถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมทั้งการพัฒนาระบบรางเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก – ตะวันตก เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งนี้ ในห้วงการประชุม กระทรวงคมนาคมของไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่นจะลงนามบันทึกความร่วมมือในด้านระบบรางฉบับใหม่อีกด้วย (ซึ่งกระทรวงคมนาคมจะเสนอคณะรัฐมนตรีแยกมา)

(๖) การพัฒนาสถานีอ้างอิงและปรับแก้ข้อมูลดาวเทียมนำทาง (Continuously Operating Reference Station: CORS) ในไทย ฝ่ายญี่ปุ่นจะผลักดันให้ไทยพิจารณาใช้เทคโนโลยีญี่ปุ่นในการพัฒนาสถานี CORS โดยพร้อมให้ความช่วยเหลือด้านการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลรวมและการพัฒนาบุคลากรไทยในด้านนี้ ซึ่งฝ่ายไทยเห็นชอบที่จะนำเทคโนโลยี CORS ของญี่ปุ่นมาสร้างเครือข่ายสถานีอ้างอิงพิภักในไทยเพื่อให้เป็นระบบสำหรับการบริหารจัดการด้านการเกษตรและการคมนาคมของไทยในอนาคต ทั้งนี้ ในห้วงการประชุม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่นจะลงนามบันทึกความร่วมมือด้าน CORS (ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเสนอคณะรัฐมนตรีแยกมา)

(๗) การทบทวนทั่วไปความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA) โดยที่ในปี ๒๕๖๐ ครบรอบ ๑๐ ปีของการใช้บังคับ JTEPA ซึ่งในความตกลงฯ ระบุให้มีการทบทวนทั่วไป (General Review) ของความตกลงฯ ทั้งสองฝ่ายจะเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศของสองฝ่ายหารือกันต่อไป ถึงการจัดประชุมคณะกรรมการร่วม (Joint Commission) ภายใต้ความตกลง JTEPA ในโอกาสแรก เพื่อวางแนวทางการทบทวนทั่วไปต่อไป

(๘) ความร่วมมือเรื่องสารสนเทศและการสื่อสาร สองฝ่ายเห็นพ้องที่จะร่วมมือกันในสาขาสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) แผนป้องกันโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (critical information infrastructure protection) การพยากรณ์อากาศและ

การเตือนภัยพิบัติ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาสารสนเทศและการสื่อสาร และความร่วมมือด้านไปรษณีย์ ทั้งนี้ ในห้วงการประชุม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของไทยและกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารญี่ปุ่นจะลงนามบันทึกความร่วมมือเรื่องสารสนเทศและการสื่อสาร (ซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะเสนอคณะรัฐมนตรีแยกมา)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

การประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓ จะช่วยกำหนดทิศทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของไทยกับญี่ปุ่นให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการผลักดันการลงทุนจากญี่ปุ่นในอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อป้อนสู่อุตสาหกรรมเป้าหมายและโครงสร้างพื้นฐานในไทย ก็จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรมไทยในภาพรวม

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมเตรียมการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ โดยได้นำผลการประชุมเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายวีระศักดิ์ ฟุตระกูล) ได้รายงานผลให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ทราบและผ่านรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีด้วยแล้ว

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ เห็นชอบต่อทำที่ไทยสำหรับการประชุมกับฝ่ายญี่ปุ่นตามนัยข้อ ๔ และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องใช้ทำที่ไทยข้างต้นประกอบการหารือสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓

๑๐.๒ เห็นชอบต่อร่างแถลงข่าวร่วมเพื่อใช้เป็นผลการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงไทย - ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓ อนึ่ง หากฝ่ายญี่ปุ่นมีข้อแก้ไขต่อร่างแถลงข่าวร่วม แต่ไม่มีนัยสำคัญต่อนโยบายของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยไม่ต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๔

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๙๐